

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121206927
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121206927.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: JUDr. Bibiana Ťažiarová a Mgr. Matúš Staríček, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matka - Ing. V. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ulica P. K. XX, C., a otca - W. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, B. N. M., o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 21P/66/2021 - 14 zo dňa 13. decembra 2021, voči výroku I., takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti p o t v r d z u j e .

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, výrokom II. ustanovil maloletému za opatrovníka pre konanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava a výrokom III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Po právnej stránke súd uznesenie, v odvolaní napadnutej časti, odôvodnil ust. § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 327, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), vecne súd dôvodil, že na súde je vedené konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, zmenu úpravy styku otca s maloletým, o určenie školy a uloženie informačnej povinnosti matke pod sp. zn. 30P/41/2020. Zároveň je na súde vedené konanie o výkon rozhodnutia v časti styku otca s maloletým pod sp. zn. 17Em/1/2021.

3. Dňa 19.11.2021 bol súdu doručený návrh otca, ktorým žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým súd uloží matke povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti otca v bydlisku otca v čase zimných prázdnin, a to 27.12.2021 o 12:00 hod. s pripraveným oblečením na celý pobyt u otca a súčasne zabezpečiť výkon tohto rozhodnutia súdom. Otec je povinný si maloletého v určený čas na určenom mieste riadne prevziať. Otec je povinný maloletého odovzdať matke v mieste trvalého bydliska matky dňa 03.01.2022 o 13:40 hod. Matka je povinná si maloletého prevziať.

4. Otec maloletého sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal neodkladnej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému v časti styku otca s maloletým, pričom fakticky žiadal o úpravu styku v podobnom rozsahu, v akom je styk upravený právoplatným rozhodnutím súdu po šiestich zrealizovaných stretnutiach otca s maloletým. V konaniach vedených na tunajšom súde nie je medzi rodičmi sporné, že styk otca s maloletým neprebíha v zmysle rozhodnutia súdu. Tvrdenia rodičov sa rozchádzajú pri uvedení dôvodov, pre ktoré sa styk nerealizuje. Otec v konaniach tvrdí, že k styku nedochádza z dôvodov na strane matky. Matka tvrdí, že k styku nedochádza z dôvodu, že maloletý sa

odmieta s otcom stretnúť, pričom matka maloletého k stretnutiu povzbudzuje a príčiny odporu maloletého vidí v správaní sa otca. V konaní o úpravu práv a povinností k maloletému bolo rodičom a maloletému uložené výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu za účelom obnovenia a upevnenia vzťahu otca s maloletým, zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa a usmernenia rodičov ohľadom ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého. Zároveň bolo súdom nariadené znalecké dokazovanie a ustanovený znalec z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých.

5. Súd má za osvedčené, že k styku otca s maloletým nedochádza, pričom nemá za osvedčené, že by k styku nedochádzalo z dôvodu, že by styk účelovo marila matka maloletého. Krajský súd v Prešove v rozhodnutí vo veci styku otca s maloletým uviedol, že pred realizáciou širšieho styku je potrebné, aby došlo k postupnosti v obnove styku otca s maloletým, keď potreba adaptácie vyplývala aj zo znaleckého posudku, ktorý bol v konaní vykonaný, a preto upravil navýkací režim vo forme šiestich stretnutí v kratšom rozsahu. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia otec navrhuje de facto zrušiť adaptačnú fázu, hoci k adaptácii maloletého nedošlo. Otec sa s maloletým dlhodobo nestretáva a súd mal z vyjadrení a správy procesného opatrovníka a CDR v konaní o úprave práv a povinností k maloletému za osvedčené, že maloletý sa s otcom odmieta stretnúť. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je priestor na skúmanie dôvodov, pre ktoré maloletý odmieta stretnutie s otcom, toto je predmetom konania o výkon rozhodnutia, ktoré na tunajšom súde aj prebieha. Pre súd je rozhodujúcim hľadiskom najlepší záujem maloletého, pričom záujem maloletého nie je možné stotožňovať s predstavami rodičov o realizácii svojho výchovného pôsobenia. Pre každé dieťa je najlepšie, keď trávi čo najširší možný čas s obidvomi rodičmi, ktorí sa mu s láskou venujú. Napriek tomu, v situácii, keď maloletý otca odmieta, nie je v jeho záujme, aby sa styk rozširoval a súd autoritatívne vykonával rozhodnutie o neodkladnom opatrení, naopak, v jeho záujme (ako aj v záujme rodičov) je, aby sa maloletý pokojným spôsobom adaptoval na stretávanie s otcom, čo je možné dosiahnuť v konaní o výkon rozhodnutia a uloženým výchovným opatrením. Keďže v danom prípade došlo k pretrhnutiu vzťahu otca s maloletým, ktorí sa v nízkom veku maloletého prestali stretávať, je potrebné pracovať na obnovení vzťahu. Toto však nie je možné dosiahnuť násilnou formou, ale trpezlivým a láskyplným prístupom otca k maloletému, ktorý je v zmysle rozhodnutia súdu aj v telefonickom kontakte s maloletým prostredníctvom aplikácie SKYPE. S ohľadom na vek maloletého je však na oboch rodičoch, aby maloletému pomohli tento vzťah opätovne vybudovať a v prípade, ak to nezvládnu sami, aby využili odbornú pomoc, napríklad vo forme psychologického poradenstva. Z doposiaľ vykonaného dokazovania v konaní o úprave práv a povinností k maloletému vyplynulo, že výchovné opatrenie, ktoré bolo rodičom v minulosti uložené, sa nerealizovalo, súd uznesením uložil rodičom a maloletému ďalšie výchovné opatrenie, avšak od právoplatnosti uznesenia o uložení výchovného opatrenia uplynuli len približne dva týždne, preto nie je možné zatiaľ hodnotiť jeho výsledky.

6. Súd tak má v zmysle vyššie uvedeného za to, že otec vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ani v konaní nepreukázal (neosvedčil) relevantné skutočnosti, ktoré by osvedčovali potrebu úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému práve navrhovaným neodkladným opatrením. Súd záverom dodal, že vzhľadom na zmenu pomerov po presťahovaní matky môže dôjsť k zmene úpravy styku otca s maloletým, avšak na takéto rozhodnutie je potrebné vykonať riadne dokazovanie nevyhnutné na posúdenie veci (najmä posúdenie toho, aká úprava by bola v najlepšom záujme dieťaťa) a rozhodnutie vo veci samej, pričom za účelom riadneho posúdenia relevantných skutočností bolo nariadené znalecké dokazovanie. Potrebné dokazovanie však nie je možné vykonať v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že otec sa domáhal úpravy styku s maloletým viacerými návrhmi na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom všetky návrhy boli súdom zamietnuté z dôvodu potreby vykonania riadneho dokazovania a tieto rozhodnutia tunajšieho súdu boli potvrdené Krajským súdom v Trnave.

7. S ohľadom na vyššie uvedené, keďže sa neosvedčila potreba okamžitého riešenia situácie dočasnou úpravou pomerov navrhnutou otcom maloletého, ktorá by bola v záujme maloletého, keď styk otca s maloletým je upravený právoplatným rozhodnutím súdu a prebieha konanie o výkon tohto rozhodnutia, súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

8. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Proti tomuto uzneseniu podal otec včasné odvolanie. Závery súdu prvej inštancie považoval za nesprávne. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia náležitým spôsobom preukázal a tvrdil také okolnosti a skutočnosti, ktoré vyvodzujú záver o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov navrhovaným spôsobom. Maloletému vzniká vážna ujma a riešenie neznesie odklad.

10. Prvoinštančný súd v odôvodnení uznesenia poukazuje na konania vedené na tamomšom súde pod sp. zn. 30P/41/2020 a sp. zn. 17Em/1/2021, ktoré podľa otca nemajú žiadny súvis s navrhovaným neodkladným opatrením.

11. Ďalej otec uviedol, že matka absolútne neumožňuje styk maloletého s otcom. Dôkazom toho je konanie vedené pod sp. zn. 17Em/1/2021, v ktorom matka danú skutočnosť nepoprela, preto navrhuje oboznámiť sa s týmto konaním.

12. Podľa otca odopieraním styku maloletého s otcom zo strany matky dochádza k veľmi vážnemu narušeniu väzieb maloletého k otcovi a vážnemu upieraniu práv otca aj maloletého, ktoré sú, navyše priznané a podporené aj vykonateľným súdnym rozhodnutím. Otec zdôrazňuje povinnosť súdu poskytovať súdnu ochranu maloletým, ako aj ich rodičom, ak dochádza k ujme na ich právach. Otec sa z dôvodu protiprávneho konania matky nevie niekoľko mesiacov dostať k maloletému ani v rozsahu stanovenom súdnym rozhodnutím, čo považuje v právnom štáte za nepripustné a opätovne žiada súd o poskytnutie súdnej ochrany, čo je jeho základným ľudským právom.

13. V odvolaní otec poukázal na viaceré rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a slovenských odvolacích súdov, i na rozhodnutie Ústavného súdu ČR, ktoré sa zaoberajú problematikou práva styku maloletého s rodičmi.

14. Záverom odvolania otec uviedol, že nakoľko matka ignorovaním právoplatného súdneho rozhodnutia a súd svojím nekonaním od podania návrhu na výkon rozhodnutia, zmarili aj (rozšírený) styk maloletého s otcom počas zimných prázdnin navrhuje, aby odvolací súd rozhodol a zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti tak, že nariadi neodkladné opatrenie v znení:

„I. Otec dieťaťa je oprávnený na styk s maloletým od 28.02.2021 (správne malo byť 28.02.2022 - pozn. odvolacieho súdu) od 09.00 hod. do 04.03.2021 (správne malo byť 04.03.2022 - pozn. odvolacieho súdu) /čas jarných prázdnin/.

II. Matka dieťaťa je povinná odovzdať dieťa, F. B. dňa 28.02.2021 (správne malo byť 28.02.2022 - pozn. odvolacieho súdu) o 09.00 hod. pred bytom trvalého bydliska otca na B. poschodí na R. ulici č. XX, B. N. M.. Otec dieťa je povinný odovzdať dieťa, F. B. dňa 04.03.2021 (správne malo byť 04.03.2022 - pozn. odvolacieho súdu) o 17.00 hod. v mieste trvalého bydliska matky W. XXX, XXX XX. W.. Matka dieťaťa je povinná v stanovený čas dieťa prevziať na určenom mieste.“

15. Otec súčasne navrhol, aby odvolací súd v zmeňujúcom rozhodnutí nariadil výkon nariadeného neodkladného opatrenia a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

16. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným účastníkom, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté uznesenie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

17. Predmetom konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 21P/66/2021 je vo veci starostlivosti súdu o maloletého F. B. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku, o ktorom bolo rozhodnuté napadnutým uznesením.

18. Súčasťou odvolacích námietok otca je i návrh na zmenu petitu tak, že súd upraví styk otca s maloletým od 28.02.2022 od 09.00 hod. do 04.03.2022 do 17.00 hod. Odvolací súd o zmene návrhu uznesením nerozhodoval, keď síce v zmysle § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná, ale zmena návrhu má význam len v konaniach, ktoré môžu začať na návrh. Dané konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku možno začať i bez návrhu, ex offio, súd návrhom účastníkov viazaný nie je, preto súd ani nemusí o zmene návrhu rozhodovať. Výrok súdu sa totiž viaže na výsledky dokazovania a ich právne posúdenie, a nie je závislý od návrhu účastníka a od vymedzenia predmetu konania účastníkom.

19. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým návrh otca maloletého na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odvolacie námietky otca spočívajú v nesprávnych skutkových zisteniach a v nesprávnych právnych záveroch súdu prvej inštancie, v zmysle ktorých súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o nedôvodnosti bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania.

20. Odvolací súd nemal v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Nakoľko tu však bol i nesúhlas otca s takýmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami, odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

21. Z pripojeného rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 21CoP/171/2019-515 z 25. júna 2020 vyplýva, že styk otca s maloletým F. bol upravený každý párný kalendárny týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 17.00 hod. Nepochybne od ostatnej úpravy došlo k zmenám pomerov, minimálne k zmene bydliska maloletého, pričom styk sa nerealizuje v zmysle ostatnej úpravy. Pred Okresným súdom Trnava sa vedie základné konanie o zmene úpravy styku otca s maloletým.

22. V zmysle § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

23. V zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 tohto ustanovenia pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

24. V zmysle Čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

25. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

26. V zmysle § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

27. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 111 písm. d) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o styku s maloletým.

29. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. O návrhu na nariadenie neodkladného

opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

30. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletých detí, ktorý je prioritný, nadradený akémukoľvek inému záujmu, ktorá skutočnosť vyplýva aj z vyššie citovaného čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením. V danom prípade však takéto bezprostredné ohrozenie dieťaťa ani osvedčenie iného dôvodu v tomto štádiu konania preukázané nebolo.

31. Zo skutkového stavu osvedčeného pred súdom prvej inštancie vyplýva, že styk otca s maloletým F. je upravený súdnym rozhodnutím, prebieha konanie vo veci samej o zmenu úpravy styku, pričom medzi rodičmi pretrváva konfliktná situácia, ktorá znemožňuje vzájomnú spoluprácu rodičov pri výkone práv a povinností k maloletému F. a vedie sa konanie o súdny výkon rozhodnutia. V tomto rozhodnutí súd konštatoval, že pred realizáciou širšieho styku je potrebné, aby došlo k postupnosti v obnove styku otca s maloletým, keď potreba adaptácie vyplývala aj zo znaleckého posudku a preto upravil navykací režim vo forme šiestich stretnutí v kratšom rozsahu. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh otca na nariadenie odkladného opatrenia a dospel k záveru, že naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov rodičov k maloletému F. bola súdom prvej inštancie správne právne posúdená. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia správne vzal do úvahy, že keďže v danom prípade došlo k pretrhnutiu vzťahu otca s maloletým, ktorí sa v nízkom veku maloletého prestali stretávať, je potrebné pracovať na obnovení vzťahu. Toto však nie je možné dosiahnuť násilnou formou, ale trpezlivým a láskyplným prístupom otca k maloletému a navyše otcom navrhovaná zmena nie je možná bez riadneho dokazovania. Aj v ostatnom rozhodnutí odvolacieho súdu v konaní 26CoP 65/2021 tento konštatoval, že súd prvej inštancie správne vzal do úvahy, že styk s maloletým je upravený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 21CoP/171/2019-515 z 25. júna 2020 a styk otca s maloletým môže byť zmenený až po riadne vykonanom dokazovaní za účelom zistenia všetkých okolností umožňujúcich prijať záver o existencii odôvodneného záujmu maloletého na zmenenom stretávaní sa maloletého s otcom, po zistení všetkých okolností dôležitých pre záver súdu o určení najvhodnejšie formy a rozsahu styku otca s maloletým, rešpektujúc najlepší záujem maloletého F., zohľadniac rozhodujúce okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa - jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v osobnej starostlivosti, denný režim, najmä so zreteľom na jeho školské, prípadne mimoškolské povinnosti, ale aj na strane jeho rodičov a to najmä ich vzájomný vzťah, ich časové a hospodárske možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa rodiča, ktorý ho nemá v osobnej starostlivosti a podobne. Za tejto situácie tak nebolo možné upraviť styk otca s mal. v zmysle jeho zmeneného návrhu. Pokiaľ otec dôvodí, že sa nevie dostať k maloletému ani v rozsahu súdom stanoveným súdnym rozhodnutím, je to vecou výkonu súdneho rozhodnutia.

32. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne, keď dospel k záveru, že takáto zmena styku nie je možná nariadením neodkladného opatrenia, preto uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

33. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).